

شناسایی مولفه‌های سرمایه اجتماعی کلان برای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۷/۳۰

تاریخ پذیرش: ۹۹/۱۱/۱۰

فاطمه جادران*

حمید رضا یزدانی**

چکیده

در دو دهه اول قرن ۲۱، جهان شاهد اپیدمی سندرم‌های شدید تنفسی زیکا و ویروس، ویروس ابولا، تب زرد و کرونا ویروس بوده است. با توجه به تعداد زیاد مرگ و میر در حال حاضر و پتانسیل بالای ویروس کرونا برای شیوع بیشتر، و به دلیل تاثیر کلی آن بر جوامع، اجماع گسترده‌ای مبنی بر اینکه کرونا ویروس بزرگترین چالش برای بشریت پس از جنگ جهانی دوم است، وجود دارد. ویروس همه‌گیر کرونا، سوالات بیشماری را در همه سطوح برانگیخته است. هدف این پژوهش، شناسایی مولفه‌های سرمایه اجتماعی کلان برای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا، از طریق مطالعه ادبیات پژوهش‌های انجام شده و با استفاده از روش فراترکیب کیفی است. جامعه آماری شامل مقالات و گزارشات مربوط به کرونا ویروس بوده و روش نمونه‌گیری نیز هدفمند است. داده‌های مورد تحلیل در پژوهش، از میان مقالات منتشر شده (داده‌های ثانویه) در سال ۲۰۲۰ و با استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی "الزویر"^۱، "وایلی"^۲، "مدرکسیو"^۳، "ساینس"^۴، "سی.دی.سی"^۵، "پابمد"^۶ با موضوع «کرونا ویروس» استخراج شده است. شیوه تجزیه و تحلیل اطلاعات کدگذاری باز بوده که براساس آن مقالات منتخب مورد بررسی قرار گرفته و کدهای اولیه استخراج شد که نتایج آن در قالب ۸۶ کد اولیه، ۱۵ مفهوم و ۵ مقوله طبقه‌بندی گردید. در نهایت ۵ مقوله «کارآمدی نظام اجتماعی»، «همبستگی جهانی»، «کارآمدی سیستم بهداشت و درمان»، «کارآمدی سیستم اقتصادی»، «کارآمدی نظام سیاسی» به عنوان مولفه‌های سرمایه اجتماعی کلان برای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا شناسایی و معرفی گردیدند.

کلیدواژه‌ها: سرمایه اجتماعی، ویروس کرونا، ساختار اجتماعی، ساختار اقتصادی، ساختار سیاسی

* کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت و حسابداری، پردیس فارابی دانشگاه تهران، قم، ایران.
** استادیار، دانشکده مدیریت و حسابداری، پردیس فارابی دانشگاه تهران، قم، ایران. hryazdani@ut.ac.ir

مقدمه و بیان مساله

در دو دهه اول قرن ۲۱، جهان شاهد اپیدمی سندرم‌های شدید تنفسی، زیکا و ویروس، ویروس ابولا، تب زرد و کرونا ویروس بوده است. ویروس کرونا هیچ توجهی به طبقه اجتماعی، وضعیت شخصی یا مرزها ندارد. با توجه به تعداد زیاد مرگ و میر در حال حاضر و پتانسیل بالای ویروس برای شیوع بیشتر و به دلیل تاثیر کلی آن بر جوامع، اجماع گسترده‌ای مبنی بر اینکه کرونا ویروس بزرگترین چالش برای بشریت پس از جنگ جهانی دوم است، وجود دارد. بیماری همه گیر کرونا، سوالات بیشماری را در همه سطوح برانگیخته است. ویروس کرونا روشن ساخته که همه ما به هم پیوسته ایم و آسیب پذیری سلامتی، نگرانی اصلی برای افراد با امتیاز کمتر، در جامعه نیست. اپیدمی کرونا ویروس آسیب پذیری دنیای مدرن را به نمایش گذاشته و بشریت را در معرض یک بحران جهانی قرار داده است که چالش‌های بزرگی را به وجود آورده است اگر چه برخی از آن‌ها به ظاهر با یکدیگر ناسازگارند، به عنوان مثال، اینکه چگونه تعداد سرایت‌ها را با یک قرنطینه سخت به حداقل برسانیم و در عین حال باعث خسارت جبران ناپذیری به اقتصاد جامعه نشویم. در حالی که همگان معتقدند که این چالش‌ها قابل حل است اما تصمیم گیری دقیق، کارآمد و آگاهانه لازم است. این امر به نوبه خود، به درک خوبی از پویایی اپیدمی و تعامل ظریف بین عوامل متعدد و فرایندهای دخیل نیاز دارد (Viens&Eyawo, 2020). از آنجا که برای مقابله با ویروس کرونا یک دستورالعمل ویژه جوابگو نمی‌باشد و کشورهای مختلف با توجه به شرایط اجتماعی، سیاسی و اقتصادی خود دستورالعمل‌های متناسبی را برای مقابله با پاندمی مورد استفاده قرار داده‌اند و نیز برای مقابله با بحران‌های همه‌گیر در سطح یک کشور، منطقه یا بین الملل، در حوزه سرمایه اجتماعی کلان پژوهش‌های اندکی در خصوص راهکارهای مقابله با همه‌گیری‌ها صورت گرفته لذا این پژوهش در پی آن است تا از طریق تجمیع و یکپارچه سازی مطالعات انجام شده و ایجاد تصویری واحد، مولفه‌های سرمایه اجتماعی کلان، برای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا در جوامع را شناسایی و طبقه‌بندی نماید. سرمایه اجتماعی بطور باورنکردنی گسترده است و به طور بالقوه با همه چیز مرتبط است. این امر اغلب در زمینه‌های مختلف و در سطوح مختلف تحلیل متفاوت است. در سال‌های اخیر در ادبیات توافق شده است که سرمایه اجتماعی مربوط به شبکه‌ها، اعتماد و

هنجارها است و نیز پذیرفته شده است که سرمایه اجتماعی در سطوح مختلف تحلیل به طور متفاوتی مفهوم سازی می‌شود و این سطوح بسیار به هم مرتبط هستند و بر اساس یک سنت کاملاً ثابت در تحلیل جامعه‌شناختی شامل سطح خرد، متوسط و کلان می‌شود. در جامعه‌شناسی معمول است که تحلیل سطح خرد جامعه را متشکل از افراد می‌داند، تحلیل سطح متوسط جامعه را متشکل از روابط اجتماعی و تحلیل کلان جامعه را متشکل از مصالح جمعی می‌داند. برای نویسندگانی که سرمایه اجتماعی را منحصرآ در گیر روابط اجتماعی می‌دانند، سطح به عنوان روابطی در مقیاس مختلف جغرافیایی تلقی می‌شود. از این منظر، سطح خرد به روابط بین افراد، سطح متوسط به روابط بین گروه‌ها و شرکت‌ها و سطح کلان به روابط بین مناطق یا کشورها اشاره دارد. برای نویسندگانی که سرمایه اجتماعی را به عنوان روابط اجتماعی و ساختار اجتماعی گسترده‌تر در نظر می‌گیرند، سطح نیز به مقیاس مربوط می‌شود اما نه لزوماً مقیاس جغرافیایی. از این منظر، عوامل سطح خرد به درهم تنیدگی روابط اجتماعی مربوط می‌شوند یا در آنها نهفته است. عوامل سطح متوسط در متن گروه‌بندی اجتماعی قابل اجرا هستند و عوامل سطح کلان به طور کلی به عموم یا جامعه مرتبط هستند. عوامل ساختاری سطح کلان عموماً فراتر از سطح گروه‌بندی اجتماعی بوده و به طور گسترده‌ای قابل استفاده هستند. انسان‌ها اجتماعی هستند و جوامع پیچیده بزرگی را ایجاد کرده‌اند که برای حل مشکلات پیچیده هماهنگی، تخصیص و کارایی و جلوگیری از رفتارهای سوارکارانه و استثمار به ساختار و سازماندهی نیاز دارند. انسان‌ها قوانینی وضع می‌کنند، نقش‌هایی را تعیین می‌کنند، مجریان را منصوب می‌کنند و سیستم‌های پیچیده‌ای را توسعه می‌دهند. ارزش‌های اخلاقی و فرهنگی در این ساختارها رسمی می‌شوند و معیارهای تفکر، گفتار و عمل را ایجاد می‌کنند. در سطح کلان، این ساختارها شامل نهادهای مختلف دولتی و غیردولتی از جمله نهادهای حقوقی، قضایی و اجرای قانون است. در مجموع می‌توانیم آن‌ها را نهادهای هماهنگ کننده بنامیم. این نهادهای هماهنگ کننده به تنظیم ماهیت تعامل انسانی و تعریف قواعد بین قوانین و هنجارهای اجتماعی و قوانین و مقرراتی که سیگنال‌های قدرتمندی برای توسعه هنجارهای اجتماعی و تحریم‌های اجتماعی در همه سطوح ارائه می‌دهند، کمک می‌کنند. این ساختارهای کلان اجتماعی با ایجاد درک مشترک و نسبتاً پایدار از واقعیت اجتماعی به

کاهش عدم اطمینان کمک می‌کنند. ماهیت ترکیبی نهادهای هماهنگ کننده و قوانین و مقررات ناشی از آن، ساختارهای قدرتمندی از طبقه بندی اجتماعی را ایجاد می‌کند. عوامل شناختی در سطح کلان معمولاً درک زمینه‌ای است که شبیه فرهنگ و آداب و رسوم است و زمینه‌ای برای فکر و عمل فراهم می‌کند و در جنبه‌های زندگی روزمره و سازمان و ساختار اجتماعی ریشه دوانده است. عوامل شناختی سطح کلان شامل زبان مشترک، روایت‌ها، ارزش‌ها، نگرش‌ها، اعتقادات و تعلقات مرتبط با هویت اجتماعی هستند و مربوط به تجربه مشترک یک گروه بزرگ اجتماعی مانند یک جامعه یا ملت (به عنوان مثال: میهن پرستی و ملی گرایی) می‌باشد (Claridge, 2004).

سوالات پژوهش

در این پژوهش سه سوال اصلی مطرح است:

۱. مولفه‌های سرمایه اجتماعی کلان برای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا در ساختار اقتصادی کدامند؟
۲. مولفه‌های سرمایه اجتماعی کلان برای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا در ساختار سیاسی کدامند؟
۳. مولفه‌های سرمایه اجتماعی کلان برای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا در ساختار اجتماعی کدامند؟

ادبیات نظری پژوهش

گسترش ویروس کرونا یک بحران جهانی، منطقه‌ای، ملی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و تجاری ایجاد کرده است. بحران ویروس کرونا نه تنها می‌تواند به عنوان بی‌ثباتی، عدم اطمینان و خطر مشخص شود بلکه می‌تواند به عنوان دوره تسریع انتشار فناوری‌های دیجیتال و ابتکارات سطح خرد و اشکال برقراری ارتباط و زنجیره‌های عرضه و برون سپاری جهانی شناخته شود. بسیاری از کشورها اقدامات بهداشتی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را با هدف به حداقل رساندن انتشار ویروس کرونا و بهبود بحران انجام داده‌اند. در بعد اجتماعی، شهروندان تقریباً در تمام بخشهای زندگی روزمره خود مداخلات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی دولت‌های خود را تجربه کرده‌اند. کارایی

بسیاری از این مداخلات تا حد زیادی ناشناخته است. اینکه تأثیر بحران ویروس کرونا چگونه ادامه خواهد یافت نیز ناشناخته است. محققان با بررسی تأثیرات و ابتکارات اساسی مربوط به بحران ویروس کرونا، نه تنها درک ما را از فعالیت‌ها، فرایندها و تصمیمات در طول بحران، بلکه همچنین از چگونگی تأثیر بحران و تحول در روابط اقتصادی، جهانی، منطقه‌ای، صورت‌های فلکی ژئوپلیتیک و اتحادیه‌ها، استراتژی‌های تجاری و موقعیت‌های رقابتی، سیاست‌ها و اولویت‌های ملی، پارادایم‌های فن آوری و اشکال ارتباطی افزایش می‌دهد (Karabag, 2020). فاصله اجتماعی، انزوای شخصی و محدودیت‌های سفر منجر به کاهش نیروی کار در تمام بخش‌های اقتصادی شده و باعث از بین رفتن مشاغل زیادی شده است. مدارس تعطیل شده و نیاز به کالاها و محصولات تولیدی کاهش یافته است. در مقابل، نیاز به تجهیزات پزشکی به طور قابل توجهی افزایش یافته است. بخش مواد غذایی نیز به دلیل وحشت خرید و ذخیره سازی محصولات غذایی با تقاضای بیشتری روبرو شده است. کشورها در سراسر جهان اقدامات مهمی را برای جلوگیری از گسترش افزایشی ویروس اعمال کرده اند که شامل فاصله اجتماعی، پرهیز از مسافرت‌های غیرضروری و ممنوعیت اجتماعات است. پیش بینی می‌شود که جنگ قیمت نفت پیامدهای زیادی برای اقتصاد جهانی داشته باشد. هزاران کارگر در سراسر جهان از کار برکنار شده و یا در مرخصی موقت و بدون حقوق قرار گرفته اند، این امر به طور حتم تأثیر مهمی بر توانایی افراد در پرداخت اجاره، وام‌های رهنی و هزینه‌های مختلف خانوار خواهد داشت. اقدامات قرنطینه و فاصله اجتماعی برای جلوگیری از شیوع ویروس کرونا باعث ترس از افزایش سطح خشونت خانگی شده است که شامل سوء استفاده جسمی، عاطفی و جنسی است. بسیاری از افراد که تحت مقررات دقیق دولتی منزوی می‌شوند و یا در خانه می‌مانند با انجام بازی‌های آنلاین باعث افزایش درآمد بسیاری از شرکت‌ها شده اند (Nicola et al, 2020). از آنجا که ویروس کرونا برای انتقال به انسان به عامل انسانی نیاز دارد تعاملات جوامع انسانی در عصر جهانی شدن سریعتر و با تأثیر بیشتری تحت تأثیر قرار می‌گیرند. این امر به تعاملات قوی انسانی از طریق سفر و مهاجرت مربوط می‌شود، راهکار این است که همه گیری‌ها را می‌توان از طریق اقدامات اولیه فاصله موقت بین کشورها که بر تحرک انسان متمرکز است مهار کرد، البته این استدلالی علیه جهانی سازی نیست، بلکه باعث می‌شود

کشورهای ثروتمندتر و رقابتی‌تر، توانایی بیشتری برای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های بهداشتی از طریق همکاری‌های بین‌المللی داشته باشند (Zimmermann et al, 2020). باورهای افراد نیز بر تشویش اقتصادی آن‌ها تأثیر می‌گذارد. نقش حیاتی باورهای ذهنی در مورد خطرات همه‌گیری و همچنین مدل‌های ذهنی شیوع بیماری‌های عفونی در شکل‌گیری درک عمومی از شدت بحران بهداشتی و تشویش اقتصادی تأثیر دارد. باورهای مربوط به مرگ و میر و مسری بودن ویروس کرونا نشان می‌دهد ارائه اطلاعات مربوط به این ویژگی‌ها باعث ایجاد تشویش اقتصادی در بین افراد می‌شود. بحث مهمی به چگونگی تأثیر رسانه‌ها و ارتباطات عمومی بر شیوع بیماری از طریق باورهای مردم می‌پردازد. ناهمگنی در مدل‌های ذهنی فردی به طور اساسی درک افراد از شدت همه‌گیری جهانی را شکل می‌دهد و نگرانی آن‌ها را در مورد تأثیر بر اقتصاد کل تحت تأثیر قرار می‌دهد (Fetzer et al, 2020). در زمان بحران، اضطراب افراد باعث افزایش اعتماد به دولت و سیاستمداران فعلی را دارد. در واقع، برخی از محققان معتقدند که اضطراب و نیاز به امنیت باعث ایجاد اثر "گردهمایی در اطراف پرچم" می‌شود که اغلب در برابر تهدیدهای خارجی مشاهده می‌شود، گرچه بیماری همه‌گیر ویروس کرونا دقیقاً همان نوع تهدید نظامی نیست که اثرات گردهمایی در اطراف پرچم را داشته باشد، اما ویژگی‌های آن با تهدیدات خارجی مشترک است. از مرزهای داخلی گسترش می‌یابد، زندگی مردم را تهدید می‌کند و برای مقابله به فداکاری‌های شخصی نیاز دارد (De vries et al, 2020). با شیوع بیماری، انتظار می‌رود که انتقال بیماری در درجه اول در مناطق پرجمعیت و محروم از نظر اجتماعی اتفاق بیفتد نه در هتل‌های مجلل یا راهروهای قدرت سیاسی. ویروس کرونا هیچ توجهی به طبقه اجتماعی، وضعیت شخصی یا مرزها ندارد. کرونا روشن کرده است که همه ما به هم پیوسته ایم و آسیب‌پذیری بهداشتی، نگرانی درجه اول افراد کم‌برخوردار در جامعه نیست. عدم تحرک (انفعال) طبقات حاکم که منجر به ضعف سیستم‌های بهداشتی در LMIC^v (کشورهای با درآمد متوسط و پایین) می‌شود از طریق بحران شدید بهداشتی و اقتصادی ناشی از این همه‌گیری تأثیر مستقیم منفی بر آن‌ها خواهد گذاشت (Viens & Eyawo, 2020). این طوفان کامل از فاجعه‌های اجتماعی، اقتصادی و بهداشتی ناشی از بیماری همه‌گیر ویروس کرونا، بطور مستقیم معیشت و رفاه جهان را تهدید می‌کند و دستیابی به اهداف توسعه پایدار ملل

متحد را به خطر می‌اندازد (Berchin and De Andrade, 2020). در بعد اقتصادی، برای مبارزه با ویروس کرونا و کنترل بحران آن، چندین استراتژی مختلف آزمایش شده است. به کمک آزمایش و ردیابی که برای جداسازی منابع آلودگی اعمال می‌شود، می‌توان استراتژی‌ها را بسته به میزان محدودیت‌ها و سختگیری اعمال شده، از نرم به سخت، یا از هدفمند به غیرمشخص، در چندین روش طبقه بندی کرد. همه استراتژی‌ها شامل عدم اطمینان و نتایج محاسبه نشده هستند. بنابراین، اینکه چگونه ملت‌ها یا دولت‌ها پاسخ استراتژیک خود را تعیین می‌کنند و چگونه استراتژی انتخاب شده بر فعالیت‌های اقتصادی، تصمیمات مدیریتی و رفتار مصرف‌کنندگان در کوتاه مدت و بلند مدت تأثیر می‌گذارد، مهم است. موفقیت هر استراتژی متأثر از چندین عامل ملی، نهادی، رفتاری، ظرفیت پزشکی، اجتماعی، زیرساخت‌ها و اعتماد موجود در دولت خواهد بود. تاکنون اسرائیل به همراه دو کشور دموکراتیک در آسیای شرقی، تایوان و کره، به عنوان موفق‌ترین موارد مبارزه با بیماری همه‌گیر ویروس کرونا بدون اجرای اقدامات سختگیرانه مورد استفاده در چین، شناخته شده‌اند. تأثیر بحران ویروس کرونا در اقتصاد ملی، سیاست‌ها و فعالیت‌های اجتماعی جدی بوده است. این تأثیر نه تنها بر بازارهای سهام، قیمت نفت و سایر مواد اولیه بلکه بر سیاست‌های مالی و پولی، تولید ناخالص ملی، سیاست‌های تجاری، چرخه تجارت، اشتغال و سیاست‌های اجتماعی نیز تأثیر می‌گذارد (karabag, 2020). کرونا جوامع، مشاغل و سازمان‌ها را در سطح جهان تحت تأثیر قرار داده و ناخواسته بر بازارهای مالی و اقتصاد جهانی تأثیر گذاشته است. واکنش‌های غیر هماهنگ دولت منجر به ایجاد اختلال در زنجیره تأمین شده است. علاوه بر اختلال در زنجیره تأمین، بخش بازار سرمایه نیز تحت تأثیر قرار گرفته است. کاهش در بازارهای سهام جهانی باعث ایجاد یک فضای ناپایدار با سطح بحرانی نقدینگی شده است. برای مقابله با این تأثیرات، بانک‌های مرکزی در سطح جهانی برای اطمینان از حفظ نقدینگی و کاهش شوک اقتصادی مداخله کرده‌اند. ترس از رکود اقتصادی جدید و فروپاشی مالی در چنین زمان‌هایی، رهبری قدرتمند و منعطف در مراقبت‌های بهداشتی، تجاری، دولتی و جامعه را به صورت گسترده تر می‌طلبد. اقدامات فوری برای رفع مشکلاتی که ممکن است از طریق شکاف‌ها رخ دهد لازم است اجرا و تنظیم شود. برای برقراری تعادل و ورود انرژی مجدد به اقتصاد پس از این بحران، برنامه ریزی میان

مدت و بلند مدت لازم است. یک برنامه توسعه اقتصادی - اجتماعی گسترده شامل برنامه‌های بخش به بخش و یک اکوسیستم که کارآفرینی را تشویق می‌کند نیز مورد نیاز است تا کسانی که دارای مدل‌های تجاری قوی و پایدار هستند، شکوفا شوند. این خردمندان است که دولت‌ها و موسسات مالی دائماً وضعیت را ارزیابی مجدد کنند و اطمینان حاصل کنند که وعده "هر آنچه که لازم است" واقعاً تحقق یافته است (Nicola et al, 2020). شوکی به این بزرگی نه تنها باعث تغییر ماشین آلات و سیستم پاسخگویی دولت در یک دوره میان مدت و بلند مدت می‌شود، بلکه باعث تغییر چشم انداز اقتصادی بیشتر ملت‌های تحت تأثیر می‌شود. این امر احتمالاً از تغییرات توزیع ثروت و درآمد در جمعیت آن‌ها پس از تأثیر شوک قابل مشاهده است. هر کشور آسیب دیده یک اختلال گسترده در چشم انداز سیاسی، اجتماعی و اقتصادی خود مشاهده کرده است. نگاهی دقیق به تاریخ اقتصادی شوک‌های بزرگی (مانند کرونا و ویروس) و ارزیابی تأثیرات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی آن‌ها، یک جنبه جالب را در مورد تأثیر نتیجه این شوک‌ها بیان می‌کند. آن‌ها، در طی یک دوره زمانی، منحنی دیگری، یعنی نابرابری بالای ثروت در سراسر کشور، همراه با تحولات بنیادی در وضع موجود سیاسی-اجتماعی و اقتصادی را تسطیح می‌کنند. اپیدمی‌ها - از دوران پیش از مدرن در اروپا - قسمت قابل توجهی از جمعیت را از بین بردند و در نتیجه باعث تغییرات ساختاری، جمعیتی و سیاسی در جوامع آسیب دیده شدند. بلایای طبیعی مانند قحطی (در هند استعماری) به دلیل کمبود واقعی غلات غذایی یا تولید کم کشاورزی نبود، بلکه بیشتر به دلیل شبکه‌های توزیع غیرمجاز در سیستم‌های تحت مدیریت دولت و به دلیل ناکارآمدی سیستماتیک بود. هر ارزیابی تشخیصی در مورد تأثیر این شوک به عوامل مختلف مرتبط با زمینه بستگی دارد که به نحوه پاسخگویی یک کشور، سیاست‌های کشور و غیره بستگی دارد. در هر صورت، این شوک بر وضعیت موجود هر کشور تأثیر می‌گذارد (Mohan, 2020). در بعد اقتصادی، این بار با شوک تقاضا و عرضه ترکیبی روبرو هستیم و ابزارهای اقتصادی محدود هستند. بسته به ساختار اقتصادی هر کشور، برخی از آن‌ها بیشتر از کشورهای دیگر تحت تأثیر قرار می‌گیرند. به عنوان مثال، کشورهایی که دارای اقتصاد سرویس‌دهی (خدماتی) بیشتری هستند بیشتر تحت تأثیر قرار خواهند گرفت و مشاغل بیشتری در معرض خطر قرار خواهند گرفت. رکود جهانی اجتناب ناپذیر به نظر

می‌رسد. اما این که این رکود تا چه اندازه عمیق و طولانی خواهد بود، به موفقیت اقدامات انجام شده برای جلوگیری از شیوع کرونا ویروس، اثرات سیاست‌های دولت برای کاهش مشکلات نقدینگی در شرکت‌های متوسط و کم درآمد، حمایت از خانواده‌های تحت فشار مالی و تأمین شغل بستگی دارد. این امر همچنین به چگونگی واکنش شرکت‌ها و مدت زمان قرنطینه فعلی بستگی دارد. زنجیره‌های تأمین نیز حیاتی هستند. هزینه‌های اقتصادی رکود اقتصادی به طور نابرابر توزیع می‌شود. هیچ‌کس نمی‌تواند خسارت نهایی مالی ناشی از کرونا ویروس را به طور دقیق پیش بینی کند. بدیهی است که این بستگی به زمان‌بندی، شدت همه‌گیری در هفته‌ها / ماه‌های آینده و پاسخ سیاست‌های کشورها دارد. کرونا ویروس تعداد زیادی از کشورها را تحت فشار قرار داده است. این امر بر ممنوعیت سفر، زنجیره تأمین و حتی قیمت نفت تأثیر گذاشته است. تعدادی از بخش‌های مهم اقتصادی مانند: قیمت نفت، زنجیره ارزش و تجارت بین‌المللی تحت تأثیر ویروس کرونا قرار دارند. این سه بخش اصلی پایه‌های جهانی سازی و اقتصاد بین‌الملل هستند (Muzakki, 2020). تأثیرات سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی نیز در کشورهای در حال تحول نشان می‌دهد که هزینه‌های سرمایه‌گذاری به دلیل مزایای مهمی که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی دارد، باید بسیار بالا باشد. بارزترین مورد این است که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی می‌تواند مکمل پس‌انداز و سرمایه‌گذاری داخلی باشد و تمام اقتصادهای در حال گذار برای بالا بردن بهره‌وری و استانداردهای زندگی خود به شدت به سرمایه‌گذاری اضافی نیاز دارند. شرکت‌های خارجی سود بالاتری دارند و سهم بسیار بیشتری از آن را نسبت به شرکت‌های تحت مالکیت داخلی سرمایه‌گذاری مجدد می‌کنند، بنابراین تشکیل سرمایه را در آینده افزایش می‌دهند. یکی دیگر از مزایای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی این است که فناوری جدید و مهارت‌های مدیریتی را به همراه دارد. بنابراین، شرکت‌های تحت مالکیت خارجی احتمالاً تولید بالاتری دارند و از فناوری‌های پیشرفته‌تری استفاده می‌کنند. علاوه بر این، احتمالاً سرریز این فناوری‌ها و مهارت‌های مدیریتی مهم، شرکت‌های خارجی را به سمت اقتصاد داخلی کشور سوق می‌دهد (Brada et al, 2005). رکود اقتصادی آتی همه‌گیری ویروس کرونا یک بحران اقتصادی بزرگ را به وجود آورده است. عمده تأثیرات منفی اقتصادی با از دست دادن شغل و دستمزد همراه است، که تنها با اقدامات

حمایتی، درآمد مورد نیاز دولت‌ها (درآمد تضمین شده، تخفیف مالیاتی و غیره) می‌تواند جبران شود. کاهش تقاضا در نتیجه باعث کاهش بیشتر تولید خواهد شد. علاوه بر این، اقدامات حمایت از درآمد ممکن است به افزایش تولید داخلی تبدیل نشود، اما ممکن است منجر به واردات بیشتر شود. ابزارهای سنتی سیاستگذاری اقتصادی می‌توانند در مبارزه با پیامدهای ویروس کرونا بی‌اثر باشند. موثرترین ابزار برای مهار بحران می‌تواند افزایش زیاد هزینه‌های عمومی برای ارائه خدمات عمومی، خرید کالاهای تولید داخل و سرمایه‌گذاری در فعالیتهای جدید تولیدی در چارچوب یک سیاست صنعتی سبز باشد. پیامدهای اقتصادی همه‌گیری ویروس کرونا، دامنه گسترده‌ای دارد و بر نحوه عملکرد اقتصاد جهانی تأثیر می‌گذارد. «در اعلامیه جهانی حقوق بشر سازمان ملل متحد (سازمان ملل) آمده است که: هر کس حق داشتن استاندارد زندگی مناسب برای سلامتی خود و خانواده اش، از جمله غذا، لباس، مسکن و مراقبت‌های پزشکی و خدمات اجتماعی لازم را دارد». از دیدگاه سیاست‌های اقتصادی و عمومی، سلامت یک کالای عمومی جهانی است که نمی‌تواند به عنوان یک کالا تولید شده و به بازار مصرف وارد شود و به مصرف‌کنندگان فردی برسد و افراد در مقابل کمبود سلامتی - یا در واقع، در برابر شیوع بیماری‌های همه‌گیر - در هر قسمت از کره زمین بسیار آسیب پذیرند (Lucchese and Pianta, 2020). مسائل مربوط به واردات و کمبود پرسنل به عنوان اصلی‌ترین نگرانی برای مشاغل تولیدی ناشی از ایجاد اختلال در زنجیره‌های تأمین و سیاست‌های خود انزوایی مطرح است. در واقع، برای بسیاری از نقش‌های یک شرکت تولیدی، "کار در خانه" گزینه مناسبی نیست (Nicola et al, 2020). در بعد سیاسی، کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه به دنبال مقابله با همه‌گیری هستند و همه در ظرفیت منابع خود - با کمبود شدیدتر در کشورهای در حال توسعه - با محدودیت‌هایی روبرو هستند. در جهان سیاسی، بیشترین تأثیر ممکن است در طول زمان در کشورهای در حال توسعه احساس شود، جایی که سیستم‌های بهداشتی، منابع مالی و مسائل حاکمیتی مانع اقدامات درمانی می‌شوند (Chohan, 2020). دولت‌های رفاهی مدرن (مانند کانادا، دانمارک و غیره) ممکن است اقدام مناسبی در جبران نابرابری قبل از مالیات و انتقال از طریق سیاست‌های پیشرفته و شبکه‌های امنیت اجتماعی انجام دهند. با این حال، همانطور که شیدل^۸ (۲۰۱۸) استدلال می‌کند: برای تسطیح اساسی‌تر، وقتی

نابرابری‌ها به اوج می‌رسند، "نظم مستقر (ممتاز) باید متزلزل شود". هرچه شوک سیستم بیشتر شود کاهش امتیاز در بالا آسان‌تر می‌شود (Mohan, 2020). در دنیایی کاملاً متصل و یکپارچه، تأثیرات این بیماری فراتر از مرگ و میر است. به همین ترتیب، دولت‌های سراسر جهان در حال تهیه برنامه‌های اضطراری و بسته‌های کمک برای حفظ اقتصاد خود هستند. به طور کلی، عملکرد زنجیره‌های تأمین جهانی مختل شده است و شرکت‌های سراسر جهان را تحت تأثیر قرار داده است. میلیون‌ها نفر می‌توانند شغل خود را طی ماه‌های آینده از دست بدهند. علاوه بر این، هر روز اخبار نگران‌کننده‌ای درباره توقف فعالیت شرکت‌های دیگر، تجدید نظر در تخمین‌ها یا اعلام اخراج‌ها می‌شنویم. مصرف‌کنندگان همچنین الگوی مصرف خود را تغییر داده و منجر به کمبود بسیاری از کالاها در سوپرمارکت‌های جهان شده‌اند (Fernandes, 2020). خصوصی سازی و کاهش بودجه عمومی، آژانس‌های دولتی را مجبور به کوچک سازی فعالیت‌های خود کرده و گاهی جهانی بودن، اثربخشی و کیفیت خدمات را از بین می‌برد. شرکت‌های خصوصی با شروع از سودآورترین زمینه‌ها - حقوق بازنشستگی، مراقبت‌های بهداشتی و دانشگاه‌ها، وارد این فعالیت‌ها شده‌اند. کاهش منابع مالی، عدم گردش مالی پرسنل و فشار به مشتریان برای پرداخت به ازای خدمات، خدمات رفاهی را تحت الشعاع قرار داده تا شباهت بیشتری به کالاهای بازار پیدا کنند. سیستم بازار به عنوان تنها راه تأمین موثر کالاها و خدمات ارائه شده است. جهانی شدن بازار تهدیدهای سلامتی را ایجاد می‌کند و کاملاً قادر به پاسخگویی به شرایط اضطراری نیست. دولت رفاه را نباید یک "هزینه" برای سیستم اقتصادی خصوصی در نظر گرفت بلکه یک سیستم موازی است که کالاها و خدمات عمومی تولید می‌کند و تولید جامعه را بر اساس حقوق و نیازهای شهروندان، به جای توانایی مشتریان در هزینه کردن تضمین می‌کند. دولت رفاه، رفاه و کیفیت اجتماعی تولید می‌کند، ابعادی که تولید ناخالص داخلی، بر اساس ارزش بازار کالاها، نمی‌تواند اندازه گیری کند. همین استدلال‌ها در مورد کیفیت محیط زیست و نیاز به مداخله عمومی در این زمینه صدق می‌کند. دولت رفاه می‌تواند موتور مدل جدید توسعه با کیفیت اجتماعی بالا و پایداری محیط زیست باشد. با این حال، سیاست‌های عمومی نباید محدود به ارائه خدمات رفاهی باشد. بلکه باید مسیرهای توسعه اقتصاد را به عنوان یک کل هدایت کند تا از انسجام بین رفتار تجاری و اهداف اجتماعی، بهداشتی

و زیست محیطی که در بالا ذکر شد اطمینان حاصل شود. در مورد گسترش نقش دولت و ضرورت اقدامات عمومی در اقتصاد و جامعه اجماع فزاینده‌ای وجود دارد. دولت رفاه و بهداشت عمومی نابرابری‌ها را کاهش می‌دهد. نابرابری نگرانی اساسی در این زمینه است. در دهه ۱۹۸۰، در نتیجه سیاست‌های نئولیبرالی، کشورهای پیشرفته افزایش چشمگیر نابرابری‌ها در درآمد و ثروت را تجربه کردند. دولت رفاه به دلیل ماهیت خود به عنوان تامین کننده کالا و خدمات مبتنی بر نیازهای فردی و اجتماعی، عامل اصلی در کاهش نابرابری‌ها پس از جنگ جهانی دوم بوده است. کاهش فضای سیاسی، خصوصی سازی خدمات عمومی و گسترش بازار در مناطقی که قبلاً توسط اقدامات عمومی محافظت می‌شدند، مکانیسم‌های جدیدی را ایجاد کرده اند که اختلافات اقتصادی و اجتماعی ایجاد می‌کند. سیاست گذاران باید تفاوت‌های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی را در نظر بگیرند. به عبارت دیگر، سیاست گذاری باید براساس آنچه در بیمارستان‌ها و جوامع اتفاق می‌افتد باشد (Lucchese and Pianta, 2020). در بعد بهداشت و درمان، بیماری همه گیر ویروس کرونا چالشی بی سابقه برای سیستم‌های بهداشتی در سراسر جهان ایجاد کرده است. به طور خاص، خطر برای کارکنان مراقبت‌های بهداشتی یکی از بزرگترین آسیب پذیرترین‌های سیستم‌های بهداشتی در سراسر جهان است. با توجه به اینکه بیشتر کارکنان مراقبت‌های بهداشتی قادر به کار از راه دور نیستند، راهبردهایی از جمله انجام زود هنگام آزمایش ویروس برای کارکنان مراقبت‌های بهداشتی بدون علامت و / یا خط مقدم ضروری است (Nicola et al, 2020). سلامتی یک کالای عمومی جهانی است. سلامت عمومی و سیستم‌های رفاهی گزینه‌های اساسی برای بازار هستند و بهداشت عمومی جهانی یکی از عناصر اصلی سیاست برابری طلبی است. هیچ قانون و منابع جهانی برای سیاست‌های رفاهی و بهداشتی، برای حقوق کار و استانداردهای زیست محیطی معرفی نشده است. بهداشت، رفاه، حقوق کار و محیط زیست باید توسط استانداردهای بین المللی محافظت شود، که باید برای حرکت بین المللی سرمایه‌ها و کالاها لازم الاجرا باشد. اهداف توسعه پایدار، مورد تأیید همه کشورهای عضو سازمان ملل، چارچوب دیگری را برای تعیین این اولویت‌ها ارائه می‌دهد (سازمان ملل، ۲۰۱۵). دولت رفاه جایگزینی موثر برای بازار است. سیستم‌های بهداشت عمومی نقش اساسی در پاسخ به شیوع ویروس کرونا دارند.

سیستم‌های بهداشت عمومی مبتنی بر چشم انداز سلامت به عنوان یک حق اساسی است که باید توسط دولت از طریق ارائه خدمات عمومی طراحی شده برای تأمین نیازهای فردی و اجتماعی، خارج از منطق بازار تضمین شود. بهداشت، آموزش، دانشگاه ها، حقوق باننشستگی، کمک‌های اجتماعی و سایر فعالیت‌های کلیدی عمدتاً با اقدامات عمومی تأمین می‌شوند. بحران‌های بهداشتی دیگری نیز وجود دارد که بسیار کمتر مورد توجه قرار می‌گیرند. بهداشت و ایمنی شغلی نادیده گرفته شده است و حوادث مرتبط با کار و مرگ و میر همچنان یک موضوع چشمگیر هستند. آلودگی مربوط به بیماری‌ها و مرگ و میر ناشی از کیفیت پایین محیط زیست یک چالش فزاینده در همه کشورها است. در واقع، بهداشت و رفاه می‌توانند به موتور اصلی تحول جدید تبدیل شوند. نوآوری اجتماعی ممکن است در خدمات رفاهی با نقش بیشتر شهروندان، کاربران و سازمان‌های غیر انتفاعی، تأمین خدمات عمومی و اشکال جدید خود سازماندهی جوامع گسترش یابد. نابرابری‌های بهداشتی نیز بر میانگین امید به زندگی در بدو تولد مردان و زنان تأثیر می‌گذارد و آن را ۱,۸۴ سال کاهش می‌دهد. میزان مرگ و میر متناسب با مشکلات اقتصادی و اجتماعی، درآمد پایین تر، تحصیلات و طبقه اجتماعی افزایش می‌یابد. بنابراین، کاهش نابرابری‌های اقتصادی امکان کاهش نابرابری‌های بهداشتی را فراهم می‌کند. در عین حال، حمایت بیشتر از بهداشت، برابری در رفتارها و درمان‌های بهداشتی برای مبارزه با همه گیری (پاندمی) ضروری است. اما چنین برابری تنها می‌تواند نتیجه بهداشت عمومی جهانی و پیامد اساسی دولت رفاه باشد. به همین ترتیب، برابری باید به عنوان یک اولویت اصلی در سیاست‌های اقتصادی، اجتماعی و مراقبت‌های بهداشتی در عصر پسا کرونا ویروس شناخته شود (Lucchese and Pianta, 2020). در بعد فناوری، دیجیتال سازی در حال حاضر یک موضوع اصلی مورد توجه بسیاری از رشته‌ها است و ما شاهد افزایش استفاده از ابزارهای ارتباطی دیجیتال در طول بحران ویروس کرونا بوده ایم (karabag, 2020). ترکیبی منحصر به فرد از حاکمیت قوی، مقررات دقیق، نظارت دقیق جامعه و مشارکت شهروندان و استفاده هوشمندانه از داده‌های کلان و فن آوری‌های دیجیتال، از عوامل اصلی تلاش‌های چین برای مبارزه با ویروس کرونا بود. اطلاعات مناسب و به موقع برای تشکیل پایه اساسی اقدامات درمانی بسیار مهم است. اینفودمیک^۱ (ترکیبی از اطلاعات و اپیدمی است که به

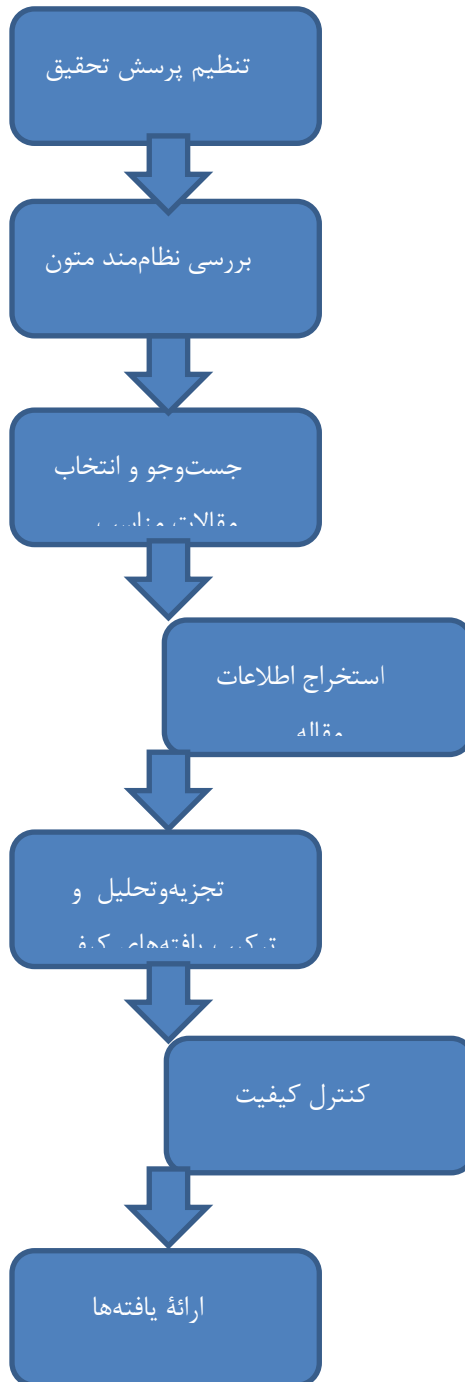
طور معمول به گسترش سریع و دور از دسترس اطلاعات درست و نادرست در مورد چیزی اشاره دارد) یک کلمه کلیدی است، که در آن مشارکت ذینفعان مختلف، همراه با مقررات دقیق تر، برای کاهش تأثیر اخبار جعلی در عصر اطلاعات و رسانه‌های اجتماعی مورد نیاز است. اگرچه کشورهای مختلف به رویکردهای مختلفی نیاز دارند، اما تمرکز بر ماهیت بشردوستانه آن و پرداختن به موضوعات مربوط به اطلاعات بنیادی، دو عامل مهم برای کاهش تلاش‌های بعدی جهانی است. کرونا ویروس برخلاف سایر بلائی‌های نامرئی مانند انتشار رادیواکتیو، یک فاجعه غیرقابل اندازه‌گیری است. بنابراین، داشتن اطلاعات صحیح و به موقع برای جلوگیری از گسترش آن و نیز در پیشگیری درمانی از این بیماری ضروری است. این دو عامل، همراه با حاکمیت خوب و مشارکت شهروندان، رمز موفقیت در مبارزه با ویروس کرونا در آینده است (Hua and Shaw, 2020). برخی از بنگاه‌ها برای کاهش خطر بحران ویروس کرونا، استفاده از روش‌های دفتر کار خانگی و فعالیت‌های دیجیتالی مانند اعتماد به جلسات آنلاین و حذف جلسات رو در رو را گسترش داده‌اند (karabag, 2020).

روش پژوهش

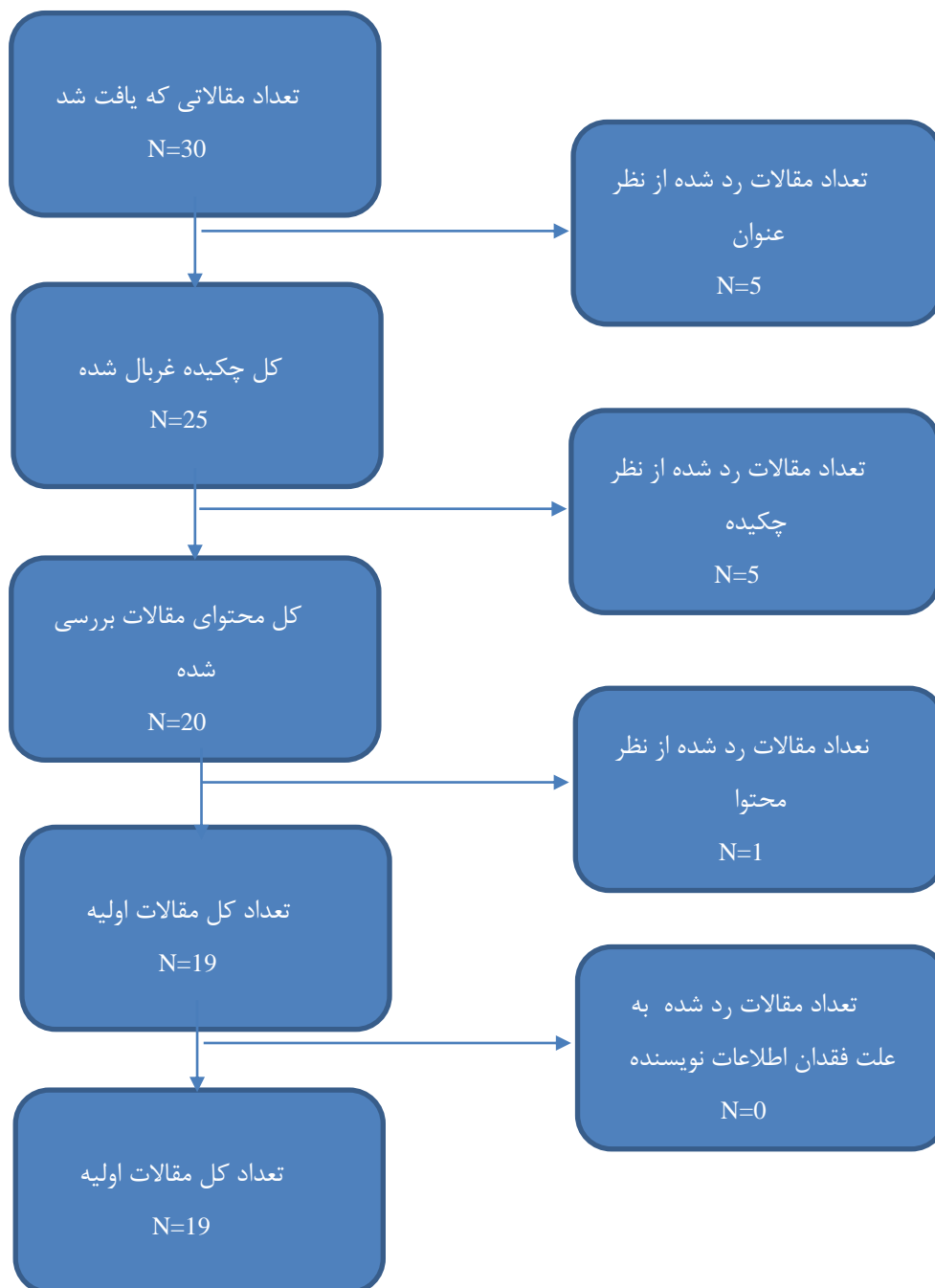
روش پژوهش حاضر «فرا ترکیب کیفی» است. نقطه قوت روش فرا ترکیب، توانایی آن نسبت به شناسایی مقوله‌های مشترک و ایجاد یک چارچوب مفهومی از دل پیشینه است. به اعتقاد زیمر «فرا ترکیب نوعی مطالعه کیفی است که اطلاعات و یافته‌های استخراج شده از مطالعات کیفی دیگر با موضوع مرتبط و مشابه را بررسی می‌کند» در نتیجه نمونه مورد نظر برای فرا ترکیب، از مطالعات کیفی منتخب و براساس ارتباط آن‌ها با پرسش پژوهش ساخته می‌شود. در راستای روش پژوهش، از روش هفت مرحله‌ای "سندلوسکی و باروسو"^۱ استفاده شده که خلاصه این مراحل در شکل (۱) نشان داده شده است (به نقل از باتمانی و همکاران، ۱۳۹۷). با توجه به هدف پژوهش، روش فرا ترکیب کمک می‌کند تا راهکارهای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا شناسایی شود. روش گردآوری اطلاعات داده‌های آرشیوی است. در پژوهش‌های مرتبط با ویروس کرونا، پژوهشگران به چارچوبی مناسب، جامع و یکپارچه برای شناسایی مولفه‌های سرمایه اجتماعی کلان دست نیافته‌اند و پژوهش حاضر توانسته است با کمک روش فرا ترکیب

کیفی به احصای این مولفه‌ها کمک کند. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه مقالات و گزارشات مربوط به ویروس کرونا می‌باشد، روش نمونه‌گیری نیز هدفمند است. داده‌های مورد تحلیل، از پژوهش‌های منتشر شده در سال ۲۰۲۰ با موضوع کرونا و ویروس برگرفته شده است. به منظور بررسی این پژوهش‌ها به معتبرترین پایگاه‌های اطلاعاتی چون "پابمد"^{۱۱}، "سی. دی. سی"^{۱۲}، "ساینس"^{۱۳}، "مدرکسیو"^{۱۴}، "وایلی"^{۱۵}، "الزویر"^{۱۶} و موتورهای جست و جوی "گوگل اسکولار"^{۱۷} و "گوگل"^{۱۸} مراجعه شده است. همچنین در پایگاه‌های اطلاعاتی از کلیدواژه‌های "Social capital" و "Corona virus" جهت یافتن مقالات مرتبط استفاده شد. در این پژوهش، تعداد کل مقالات اولیه ۳۰ مقاله بود که در نهایت با بررسی‌های صورت گرفته مشخص شد از این تعداد ۱۹ مقاله به موضوع «پیامدهای ویروس کرونا» اشاره کرده اند.

ابزاری که معمولاً برای ارزیابی کیفیت مطالعات اولیه پژوهش‌های کیفی استفاده می‌شود، «برنامه مهارت‌های ارزیابی انتقادی» است. تعداد مقالات و منابعی که در ابتدا یافت شد، ۳۰ مقاله و منبع بود که براساس این برنامه ۱۹ مقاله و منبع بررسی و تحلیل شد. شیوه غربالگری مقالات و منابع براساس این برنامه در شکل (۲) منعکس شده است. غربالگری داده‌ها به ترتیب براساس «مرتبط بودن عنوان»، «چکیده» و «محتوا و کیفیت مقاله‌ها» با موضوع پژوهش صورت گرفت. جست و جوی مقالات به صورت رفت و برگشتی و تا رسیدن به حد اشباع ادامه داشت. از آنجایی که داده‌های مقاله حاضر از متن مطالعات پیشین استخراج شده است از روش «کدگذاری دستی» جهت تحلیل داده‌ها استفاده شد. به این صورت که هر مقاله جداگانه کدگذاری شد، سپس «مفاهیم» در قالب «مقوله‌ها» دسته‌بندی شدند.

شکل ۱: گام‌های فراترکیب

شکل ۲: شیوه غربالگری مقالات براساس CASP

جدول ۱: اسناد و مقالات مورد مطالعه

سال	نام نویسنده	نوع سند(مجله)	عنوان	شماره
2020	Karabag, S. F	<i>Journal of Applied Economics and Business Research</i> , 10(1), 1-6	An unprecedented global crisis! the global, regional, national, political, economic and commercial impact of the coronavirus pandemic	A1
2020	Chohan, U. W.	Available on the Social Science Research Network(SSRN):CASS working papers on economics & national affairs	Forecasting the Economic Impact of Coronavirus on Developing Countries: Case of Pakistan.	A2
2020	Nicola, M., Alsafi, Z., Sohrabi, C., Kerwan, A., Al-Jabir, A., Iosifidis, C., ... & Agha, R	International journal of surgery (London, England), 78, 185	The socio-economic implications of the coronavirus pandemic (COVID-19): A review.	A3
2020	Khailaie, S., Mitra, T., Bandyopadhyay, A., Schips, M., Mascheroni, P., Vanella, P., ... & Meyer-Hermann, M.	<i>medRxiv</i>	Development of the reproduction number from coronavirus SARS-CoV-2 case data in Germany and implications for political measures.	A4
2020	Zimmermann, K. F., Karabulut, G., Huseyin Bilgin, M., & Cansin Doker, A	<i>The World Economy</i> .	Inter-country Distancing, Globalization and the Coronavirus Pandemic.	A5
2020	Mohan, D		Coronavirus: The great leveller.	A6
2020	Fernandes, N	Available at SSRN 3557504	Economic effects of coronavirus outbreak (COVID-19) on the world economy.	A7
2020	Muzakki, F	<i>Journal of Social Political Sciences</i> , 1(2), 76-92.	The Global Political Economy Impact of Covid-19 and The Implication to Indonesia	A8

سال	نام نویسنده	نوع سند(مجله)	عنوان	شماره
2020	Fetzer, T., Hensel, L., Hermle, J., & Roth, C	<i>Review of Economics and Statistics</i> , 1-36.	Coronavirus perceptions and economic anxiety	A9
2020	Wells, C. R., Sah, P., Moghadas, S. M., Pandey, A., Shoukat, A., Wang, Y., ... & Galvani, A. P.	<i>Proceedings of the National Academy of Sciences</i> , 117(13), 7504-7509.	Impact of international travel and border control measures on the global spread of the novel 2019 coronavirus outbreak	A10
2020	Fetzer, T., Hensel, L., Hermle, J., & Roth, C.	<i>arXiv preprint arXiv:2003.03848</i> .	Perceptions of Coronavirus Mortality and Contagiousness Weaken Economic Sentiment	A11
2005	Brada, J. C., Kutan, A. M., & Yigit, T. M.		<i>The effects of transition and political instability on foreign direct investment in ECE emerging markets</i> . UN.	A12
2020	Lucchese, M., & Pianta, M	<i>Intereconomics</i> , 55, 98-104	The Coming Coronavirus Crisis: What Can We Learn?.	A13
2020	De Vries, C. E., Bakker, B. N., Hobolt, S., & Arceneaux, K	. Available at SSRN 3606149.	Crisis Signaling: How Italy's Coronavirus Lockdown Affected Incumbent Support in Other European Countries	A14
2020	Hua, J., & Shaw, R	<i>International journal of environmental research and public health</i> , 17(7), 2309.	Corona virus (Covid-19)“infodemic” and emerging issues through a data lens: The case of china	A15
2020	Lancastle, N. M	<i>medRxiv</i>	Is the impact of social distancing on coronavirus growth rates effective across different settings? A non-parametric and local regression approach to test and compare the growth rate.	A16
2020	Volpert, V.,	Mathematical	Coronavirus–Scientific	A17

سال	نام نویسنده	نوع سند(مجله)	عنوان	شماره
	Banerjee, M., d'Onofrio, A., Lipniacki, T., Petrovskii, S., & Tran, V. C.	Modelling of Natural Phenomena	insights and societal aspects.	
2020	Viens, A. M., & Eyawo, O	<i>BMJ Global Health</i> , 5(5), e002807.	COVID-19: the rude awakening for the political elite in low- and middle-income countries	A18
2020	Berchin, I. I., & de Andrade, J. B. S. O.	<i>Research in Globalization</i> , 2, 100014.	GAIA 3.0: Effects of the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) outbreak on sustainable development and future perspectives.	A19

یافته‌های پژوهش

از آنجا که پژوهش‌های اندکی در حوزه‌ی سرمایه اجتماعی به بررسی مولفه‌های سرمایه اجتماعی کلان برای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا پرداخته‌اند، پژوهش حاضر با توجه به مقاله‌ها و منابع موجود و مرتبط با ویروس کرونا به شناسایی این مولفه‌ها پرداخته و بر اساس جدول زیر در قالب کدهای اولیه، مفاهیم و مقوله‌ها، عملیات شناسایی و طبقه بندی تکمیل شده است.

از مجموع ۱۹ مقاله بررسی شده تعداد ۸۶ کد اولیه، ۱۵ مفهوم، ۵ مقوله استخراج گردید. پس از دسته بندی مفاهیم و مقوله‌ها کدهای پرتکرار مشخص گردید که عبارتند از: الف: چگونگی تاثیر پوشش رسانه‌ای و ارتباط عمومی بر شیوع پاندمی (۲)، ب: جهانی سازی کشورها (۴)، پ: افزایش ظرفیت پزشکی برای موفقیت استراتژی‌های مقابله با بحران (۲)، ت: جبران کمبودهای مالی مزمن (۲)، ث: وجود پرسنل کافی (۲)، ج: وجود سیستم‌های بهداشت عمومی جهانی و رفاه (۲)، چ: ایجاد بهداشت و رفاه (۳)، ح: کاهش بحران اقتصادی (۳)، خ: جلوگیری از رکود اقتصادی ناشی از پاندمی (۶)، د: حمایت از ایجاد فاصله اجتماعی، انزوای شخصی و محدودیت سفر (۲)، ذ: حرکت به سوی جهانی شدن و پیشرفت‌های فناوری (۲)، ر: وجود فناوری کلان داده (۲).

جدول ۲: دسته‌بندی کدهای اولیه، مفاهیم و مقوله‌ها (A_n شماره سند مورد مطالعه)

منابع	کدها	مفاهیم	مقوله
A13	۱. درک ماهیت مشکلات بهداشتی، اجتماعی، اقتصادی	باورها و مدل‌های ذهنی افراد در مورد خطر پاندمی	کارآمدی نظام اجتماعی
A13	۲. درک میزان بحران		
A17	۳. درک خوب از پویایی اپیدمی و تعامل نامحسوس بین عوامل و فرایندهای بیشمار برای رفع بحران		
A11	۴. شناخت نقش ادراک در مورد پاندمی برای روشن کردن مکانیسم‌های روانشناختی		
A9	۵. باورهای مربوط به عوامل خطر پاندمی		
A9	۶. مدل‌های ذهنی افراد از شیوع بیماری		
A9	۷. اعتقادات درونی در مورد خطرات پاندمی		
A1	۸. لزوم مشارکت ذینفعان مختلف	اشکال جدید خودسازماندهی جوامع	
A13	۹. نقش بیشتر شهروندان، کاربران، سازمان‌های غیرانتفاعی، خدمات عمومی		
A11	۱۰. آموزش واقعی مردم در مورد پاندمی برای مهار گسترش تشویش اقتصادی		
A5	۱۱. تعامل قویتر انسان‌ها از طریق سفر و مهاجرت		
A1	۱۲. تاثیر عوامل ملی، نهادی، رفتاری، اجتماعی در موفقیت استراتژی‌های مقابله با بحران		
A13	۱۳. اشکال جدید خودسازماندهی جوامع		

توضیحات مختصر در خصوص پیامدهای مفاهیم منتج از کدهای استخراج شده در جدول شماره ۲

۱. باورها و مدل‌های ذهنی افراد در مورد خطر پاندمی: درک میزان بحران برای مقابله با پیامدهای اقتصادی و چالش‌های بزرگ برای دولت‌های ملی، نهادهای اروپایی و سیستم بین‌المللی لازم است. باورهای مربوط به خطر پاندمی باعث تشویش اقتصادی افراد می‌شود و به شکل‌دهی ادراک عمومی از شدت بحران بهداشتی معاصر و تنش اقتصادی منجر می‌شود (Fetzer et al, 2020).

۲. اشکال جدید خودسازماندهی جوامع: اشکال جدید خودسازماندهی جوامع گسترش نوآوری اجتماعی در خدمات رفاهی را به همراه دارد. همچنین موجب موفقیت استراتژی‌های مقابله با بحران می‌گردد (Lucchese & Pianta, 2020).

جدول ۳: دسته‌بندی کدهای اولیه، مفاهیم و مقوله‌ها (A_n شماره سند مورد مطالعه)

مقوله	مفاهیم	کدها	منابع
همبستگی جهانی	کاهش اثر اینفودمیک در شیوع پاندمی	۱. ارائه اطلاعات در مورد خصوصیات پاندمی	A15
		۲. چگونگی تاثیر پوشش رسانه‌ای و ارتباط عمومی بر شیوع پاندمی	A9, A15
		۳. تمرکز بر ماهیت انسان دوستانه اخبار و اطلاعات	A15
جهانی سازی کشورها	جهانی سازی کشورها	۴. اتصال کامل و یکپارچگی جهان	A7
		۵. جهانی سازی کشورها	A1, A5, A13, A19
		۶. تغییر اشکال غالب ادغام جهانی ملل، صنایع، مشاغل، تجارت‌ها و افراد	A1
		۷. ارزش‌ها و همبستگی اتحادیه اروپا و تمرکز ملی قوی	A1
قوانین هماهنگ جهانی	قوانین هماهنگ جهانی	۸. وجود قانون و منابع جهانی برای سیاست‌های رفاهی و بهداشتی، حقوق نیروی کار، استانداردهای زیست محیطی	A13
		۹. وجود قوانین جهانی و هماهنگی در زمینه حمایت از بهداشت برای شناسایی سریع و مقابله با پاندمی	A13

توضیحات مختصر در خصوص پیامدهای مفاهیم منتج از کدهای استخراج شده در جدول شماره ۳

۱. کاهش اثر اینفودمیک^{۱۹} در شیوع پاندمی: کاهش اثر اینفودمیک موجب کاهش تاثیر اخبار جعلی و رسانه‌های اجتماعی جهانی می‌شود. پوشش رسانه‌ای بر اعتقادات افراد اثر می‌گذارد و ارائه اطلاعات در مورد پاندمی منجر به تنش اقتصادی در بین افراد می‌شود (Hua & Shaw, 2020).

۲. جهانی سازی کشورها: یکپارچگی جهان منجر به تهیه برنامه‌های احتمالی و بسته‌های کمک برای پایدار کردن اقتصاد دولت‌ها در سراسر جهان است. جهانی سازی، کشورها را ثروتمندتر، رقابتی‌تر، توانا تر در سرمایه‌گذاری زیرساخت‌های بهداشتی از

طریق همکاری‌های بین‌المللی می‌کند. اشکال غالب ادغام جهانی همچنین، میزان آسیب‌پذیری و ریسک بالایی برای ناکامی‌ها ایجاد می‌کند (Zimmermann et al, 2020).

۳. قوانین هماهنگ جهانی: نبود قوانین و منابع جهانی باعث تکه‌تکه کردن سیاست‌های ملی و تحت فشار قرار دادن توسط خصوصی‌سازی‌ها و قطع منابع عمومی می‌شود. همچنین در زمینه حمایت از بهداشت هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی ناشی از عدم وجود سیستم‌های بهداشتی و رفاهی کافی را ایجاد می‌کند (Lucchese & Pianta 2020).

جدول ۴: دسته‌بندی کدهای اولیه، مفاهیم و مقوله‌ها (A_n شماره سند مورد مطالعه)

منابع	کدها	مفاهیم	مقوله
A18	۱. کاهش اثر رقابت HIC ^{۲۰} ها برای تقاضای منابع پزشکی و قیمت گذاری در بازار جهانی فعلی	افزایش ظرفیت سیستم بهداشت و درمان	کارآمدی سیستم بهداشت و درمان
A18	۲. توجه به حقوق صاحبان سهام برای مدیریت مسئولانه و سرمایه‌گذاری در سیستم‌های بهداشتی		
A13	۳. پیشرفت در سیستم‌های مراقبت، ابزار دقیق، بیوتکنولوژی، ژنتیک، تحقیقات دارویی		
A1, A18	۴. افزایش ظرفیت پزشکی برای موفقیت استراتژی‌های مقابله با بحران		
A3, A13	۵. جبران کمبودهای مالی مزمن		
A3, A13	۶. وجود پرسنل کافی		
A13	۷. توانایی در ارائه خدمات با کیفیت بالا		
A13, A18	۸. وجود سیستم‌های بهداشت عمومی جهانی و رفاه	حفاظت از سلامت جهانی و تساوی بیشتر	
A13	۹. وجود بهداشت و ایمنی شغلی		
A13	۱۰. افزایش کیفیت محیط زیست		
A13, A18, A19	۱۱. ایجاد بهداشت و رفاه		
A13	۱۲. ایجاد برابری‌های بهداشتی		
A13	۱۳. حفاظت از سلامت جهانی و تساوی بیشتر		
A13	۱۴. برابری در رفتارها و درمان‌های بهداشتی		
A13	۱۵. کاهش تفاوت در بهداشت و سلامت گروه‌های اجتماعی - اقتصادی		

توضیحات مختصر در خصوص پیامدهای مفاهیم منتج از کدهای استخراج شده در جدول شماره ۴

۱. ظرفیت سیستم بهداشت و درمان: در رقابت با HICها^{۲۱} (کشورهای پردرآمد) استفاده شخصی از تجهیزات پزشکی لازم برای نخبگان سیاسی دشوار یا غیرممکن می-شود. حقوق صاحبان سهام برای مدیریت مسئولانه موقعیت قویتری برای کشورهای با درآمد متوسط و پایین به منظور مقابله با اثرات ویروس ایجاد می کند. از طرفی کمبود مالی و پرسنل ناکافی سبب ناتوانی در ارائه خدمات با کیفیت بالا می شود که پیامدهای آن ضعف در بهداشت، اتلاف منابع مالی، افزایش نابرابری، سهم نامتناسب از مسئولیت بیماری جهانی، رنج بی حد و حصر افراد محروم و آسیب پذیر است (Viens & Eyawo, 2020).

۲. حفاظت از سلامت جهانی و تساوی بیشتر: وجود سیستم های بهداشت عنصر اصلی سیاست مساوات (برابری) است. نادیده گرفتن بهداشت و ایمنی شغلی و کیفیت پایین محیط زیست منجر به حوادث مرتبط با کار و مرگ و میر و آلودگی های مربوط به بیماری ها می شود. نابرابری های بهداشتی بر میانگین امید به زندگی و کاهش آن تاثیر دارند و حفاظت از سلامت جهانی باعث کاهش قابل توجه هزینه های بهداشت و رفاه عمومی می شود (Lucchese & Pianta, 2020).

جدول ۵: دسته‌بندی کدهای اولیه، مفاهیم و مقوله‌ها (A_n شماره سند مورد مطالعه)

مقوله	مفاهیم	کدها	منابع	
کارآمدی سیستم اقتصادی	کاهش بحران اقتصادی ناشی از پاندمی	۱. غلبه بر ترس ناشی از بحران شدید اعتباری	A13	
		۲. جلوگیری از فروپاشی عمده فعالیت‌های اقتصادی	A13	
		۳. جلوگیری از گسترش بازارهای مالی سقوط کرده در سراسر جهان	A13	
		۴. کاهش بحران اقتصادی	A3, A7, A13	
		۵. جلوگیری از رکود اقتصادی ناشی از پاندمی	A3, A4, A7, A8, A13, A15	
		۶. کاهش تأثیرات منفی عمده اقتصادی	A13	
	کارآمدی سیاست‌های مالی	کارآمدی سیاست‌های مالی	۷. سیاست‌های مالی گسترده یا کاهش مالیات در کوتاه مدت	A13
			۸. افزایش منابع مالی	A13
			۹. کاهش محدودیت در ظرفیت منابع کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه	A2
			۱۰. افزایش گردش مالی پرسنل	A13
			۱۱. جلوگیری از فشار به مشتریان برای پرداخت جهت دریافت خدمات	A13
			۱۲. بالا بردن نرخ پس انداز	A12
			۱۳. استفاده از مزیت ^{۲۲} FDI و ورود سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	A12
			ایجاد سیستم اقتصادی با کیفیت بالاتر	ایجاد سیستم اقتصادی با کیفیت بالاتر
۱۵. انجام فعالیت‌های اقتصادی جهت حمایت از بهداشت و رفاه	A13			
۱۶. کاهش نابرابری‌های اقتصادی	A13			
۱۷. نیاز به مزایای اقتصادی	A12			
۱۸. برنامه ریزی میان مدت و بلند مدت به دنبال بحران	A3			
۱۹. تامین کالاها و خدمات حیاتی	A1			
۲۰. چگونگی انتخاب استراتژی‌های مقابله با بحران و تعیین چگونگی پاسخ‌های استراتژیک کشورها	A1			

توضیحات مختصر در خصوص پیامدهای مفاهیم منتج از کدهای استخراج شده در

جدول شماره ۵

۱. بحران اقتصادی ناشی از پاندمی: فروپاشی عمده فعالیت‌های اقتصادی باعث ایجاد بحران مالی می‌شود. رکود و بحران اقتصادی ناشی از پاندمی انبوه بدهی‌های خصوصی غیرقابل پرداخت را ایجاد می‌کند. تأثیرات منفی عمده اقتصادی باعث از دست دادن اشتغال و دستمزد می‌شود (Lucchese & Pianta, 2020).

۲. کارآمدی سیاست‌های مالی: سیاست‌های مالی گسترده سبب تأثیر متوسط در مبارزه با پیامدهای کرونا می‌شود. کاهش منابع مالی سبب تحت الشعاع قرار گرفتن خدمات رفاهی و شباهت یافتن آن به کالاهای بازار می‌گردد (Lucchese & Pianta, 2020). همچنین پایین بودن نرخ پس‌انداز باعث ورود جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و رشد اقتصادی می‌شود در نتیجه فناوری‌های جدید و مهارت‌های مدیریتی را به همراه می‌آورد (Brada et al, 2005).

۳. ایجاد سیستم اقتصادی با کیفیت بالاتر: ایجاد سیستم اقتصادی با کیفیت بالاتر آسیب کمتری به سلامت کارگران و شهروندان می‌زند. فعالیت‌های اقتصادی در حمایت از بهداشت و رفاه منجر به تحول پایدار بلندمدت زیست محیطی براساس سیاست صنعتی سبز می‌شود و کاهش نابرابری‌های اقتصادی باعث کاهش نابرابری‌های بهداشتی می‌گردد (Lucchese & Pianta, 2020). مزایای اقتصادی باعث اعاده صلح به منطقه و رفع تنش‌ها چه در داخل و چه در بین کشورهای منطقه است (Brada et al, 2005).

جدول ۶: دسته‌بندی کدهای اولیه، مفاهیم و مقوله‌ها (A_n شماره سند مورد مطالعه)

منابع	کدها	مفاهیم	مقوله
A3,A4	۱. حمایت از ایجاد فاصله اجتماعی، انزوای شخصی، محدودیت سفر	بهبودی از چندپارگی واکنش ملی	کارآمدی نظام سیاسی
A10	۲. حمایت از اقدامات کنترل مرزی، غربالگری فرودگاه و محدودیت سفر		
A14	۳. حمایت‌های عمومی از سیاست‌هایی مانند فاصله اجتماعی و توصیه‌های بهداشتی گسترده که آزادی‌های فردی را محدود می‌کند		
A18	۴. کاهش منافع شخصی نخبگان سیاسی		
A18	۵. نظارت بر توانایی نخبگان سیاسی در استفاده از قدرت و ثروت و امتیاز آن‌ها برای دریافت امکانات		
A18	۶. حمایت از قرنطینه شدن و ممنوعیت سفر برای نخبگان سیاسی در کشورهای با درآمد متوسط و پایین		

A13	۷. جلوگیری از چندپارگی واکنش ملی	عوامل زیرساختی و اعتماد به دولت
A18	۸. تحرک (عدم انفعال) طبقات حاکم در کشورهای با درآمد کم و متوسط	
A1	۹. تاثیر مداخلات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی دولت‌ها در تمام بخش‌های زندگی روزانه شهروندان	
A16	۱۰. در نظر گرفتن تفاوت‌های عوامل اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی توسط سیاست‌گذاران	
A16	۱۱. سیاست گذاری بر اساس حوادث و رویدادهای رخ داده در بیمارستان‌ها و جوامع	
A1	۱۲. عوامل زیرساختی و اعتماد به دولت	
A3	۱۳. تهیه برنامه توسعه اجتماعی-اقتصادی گسترده و وجود اکوسیستمی برای تشویق کارآفرینی	
A13	۱۴. به روز کردن سیاست‌های بوجود آورنده بحران	
A15	۱۵. وجود قوانین سختگیرانه	جلوگیری از فساد سیاسی و نفوذ ایدئولوژی سیاسی در کشورها
A18	۱۶. جلوگیری از انتخابات بد سیاسی در کشورهای با درآمد متوسط و پایین	
A18	۱۷. جلوگیری از فساد سیاسی و نفوذ ایدئولوژی سیاسی در کشورهای با درآمد متوسط و پایین	
A13	۱۸. نبود سیاست‌های نئولیبرالی	
A13	۱۹. افزایش فضای سیاست‌گذاری	
A12	۲۰. کنترل تاثیر ناپایداری‌های سیاسی منطقه‌ای بر تمایل سرمایه‌گذاران خارجی برای سرمایه‌گذاری	
A12	۲۱. کنترل بی ثباتی سیاسی با منشاء داخلی یا درگیری‌ها و تنش‌های بین‌المللی	وجود دولت رفاه
A13	۲۲. وجود دولت رفاه و سیستم‌های بهداشتی	
A13	۲۳. کنترل خصوصی سازی و قطع بودجه‌های عمومی	
A13	۲۴. جلوگیری از کاهش فعالیت‌های آژانس‌های دولتی	
A13	۲۵. گسترش بازار در مناطقی که توسط اقدامات عمومی محافظت شده	
A6	۲۶. کنترل شبکه‌های توزیع غیرمجاز در سیستم‌های دولتی و ناکارآمدی سیستماتیک	
A1,A19	۲۷. حرکت به سوی جهانی شدن و پیشرفت‌های فناوری	پیشرفت فناوری
A15,A19	۲۸. وجود فناوری کلان داده (big data)	
A12	۲۹. وجود فناوری‌ها و مهارت‌های مهم مدیریتی	

توضیحات مختصر در خصوص پیامدهای مفاهیم منتج از کدهای استخراج شده در

جدول شماره ۶

۱. جلوگیری از چندپارگی واکنش ملی: منافع شخصی نخبگان سیاسی باعث سرمایه‌گذاری در یک سیستم درمانی موثر و یکپارچه می‌شود. توانایی نخبگان سیاسی در استفاده از قدرت باعث تلاش آن‌ها برای تضعیف و کمبود پوشش جهانی بهداشت می‌شود (Viens & Eyawo, 2020). جلوگیری از چندپارگی ملی باعث ایجاد یک نهاد سیاسی قادر به مواجهه با پاندمی و پیامدهای اقتصادی آن می‌شود (Lucchese & Pianta, 2020).
۲. عوامل زیرساختی و اعتماد به دولت: به روز کردن سیاست‌هایی که منجر به بحران شده باعث مقابله با پیامدهای اقتصادی و چالش‌های بزرگ برای دولت‌های ملی، نهادهای اروپایی و سیستم بین‌المللی است (Lucchese & Pianta, 2020). ایجاد اکوسیستمی که مشوق کارآفرینی است باعث شکوفایی افرادی که دارای مدل‌های تجاری و قوی و پایدارند می‌شود. اعتماد به دولت نیز برای موفقیت استراتژی‌های مقابله با بحران ضروری است (Nicola et al, 2020).
۳. فساد سیاسی و نفوذ ایدئولوژی سیاسی در کشورها: انتخاب بد سیاسی و وجود فساد سیاسی باعث محدود شدن بودجه بهداشت و درمان و بهداشت عمومی و نیز تضعیف سیستم‌های بهداشتی می‌شود (Viens & Eyawo, 2020). سیاست‌های نئولیبرالی باعث کاهش جدی وضعیت رفاهی و افزایش شدید اختلاف در درآمد و ثروت می‌شود. همچنین کاهش فضای سیاست‌گذاری ساز و کارهای جدیدی در ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی است (Lucchese & Pianta, 2020).
۴. وجود دولت رفاه: خصوصی سازی و قطع بودجه‌های عمومی باعث کاهش فعالیت‌های آژانس‌های دولتی می‌شود که منجر به از دست دادن کلیت (جامعیت)، اثربخشی و کیفیت خدمات است. وجود دولت رفاه سبب روی آوردن به دولت به دلیل انجام اقدام جمعی، تامین بهداشت، آموزش، دانشگاه‌ها، حقوق بازنشستگی، کمک‌های اجتماعی، تامین مالی عمدتاً از طریق اقدامات عمومی و کاهش نابرابری‌ها می‌شود (Lucchese & Pianta, 2020).
۵. پیشرفت فناوری: جهانی شدن فناوری سبب ایجاد و تقویت شبکه‌های بین‌المللی و انتقال دانش و به اشتراک گذاشتن روش‌ها و تجربیات می‌باشد. وجود فناوری کلان

داده باعث ترسیم ابتکارات و شیوه‌های جدید و بهبود انعطاف‌پذیری سیستم‌های اقتصادی-اجتماعی انسانی و روابط آن با محیط زیست می‌شود (Berchin & de Andrade, 2020) و نیز وجود فناوری‌ها و مهارت‌های مدیریتی باعث سوق دادن شرکت‌های خارجی به سمت اقتصاد داخلی می‌شود (Brada et al, 2005).

نتیجه‌گیری

براساس توضیحات بیان شده در مورد سرمایه اجتماعی در مقدمه پژوهش، عوامل ساختاری سرمایه اجتماعی در سطح کلان عموماً فراتر از سطح گروه‌بندی اجتماعی می‌باشد. انسان جوامع پیچیده‌ای را ایجاد کرده که برای جلوگیری از رفتارهای استثمارگری (رفتارهایی که منجر به بهره‌کشی از فرد در اجتماع می‌شود) به ساختار و سازماندهی نیاز دارد. این ساختارها شامل نهادهای مختلف دولتی و غیردولتی و نهادهای هماهنگ کننده است که به تنظیم ماهیت تعامل انسانی و تعریف قواعد کمک می‌کنند. ماهیت ترکیبی این نهادهای هماهنگ کننده و قوانین و مقررات ناشی از آن ساختارهای قدرتمندی از طبقه‌بندی اجتماعی را ایجاد می‌کند. شیوع ویروس کرونا و تاثیر آن بر ساختارهای مختلف جوامع، اهمیت نقش سرمایه اجتماعی را در سطح کلان بیش از پیش نمایان می‌سازد. پیامدهای پاندمی برای جوامع نشان دهنده این واقعیت است که برای مقابله با بحران‌های همه گیر، کارآمدی ساختارهای مختلف جامعه از جمله ساختارهای اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و بهداشت و درمان لازم و ضروری است که این امر بر اهمیت عوامل ساختاری سرمایه اجتماعی در سطح کلان دلالت می‌کند. لازم است جوامع از سرمایه کلان اجتماعی به عنوان وسیله‌ای برای رسیدن به کارآمدی ساختارهای مختلف خود بهره گیرند که در این میان برنامه‌های دستگاه‌های هماهنگ کننده قوانین و مقررات علی‌الخصوص دولت برای تحقق این هدف از اهمیت بسزایی برخوردار است. طبق یافته‌های پژوهش اعتماد به دولت از جمله مولفه‌های مهم سرمایه اجتماعی است که برای مقابله با پیامدهای ویروس کرونا در ادامه این بحران ضروری است. ناکارآمدی هر یک از ساختارهای هماهنگ کننده در سطح کلان سبب ایجاد اختلال در کارکرد سرمایه اجتماعی در سطوح پایین تر یعنی سطح متوسط و خرد می‌گردد و راه‌های مقابله با بحران کرونا ویروس را با دشواری‌های زیادی مواجه می‌سازد.

شواهد نشان دهنده این امر می‌باشد که تقویت و توجه به سرمایه اجتماعی در سطح کلان یکی از راهکارهای هدایت جوامع به سمت اهداف توسعه پایدار و آمادگی بیشتر آن‌ها برای مقابله با مسائل و بحران‌های همه‌گیر آتی می‌باشد.

پیشنهادات

از آنجا که ناکارآمدی در عوامل ساختاری سرمایه اجتماعی در سطح کلان مانع مقابله با خطر همه‌گیری کرونا و ویروس و سایر بحران‌های پیش رو در آینده می‌باشد نویسنده مطابق با یافته‌های پژوهش پیشنهادات زیر را ارائه می‌دهد: بررسی جامع و همه‌جانبه در ساختار نظام‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، بهداشت و درمان برای کشف علل و عوامل ناکارآمدی این ساختارها و تلاش در جهت رفع این علل و عوامل از طریق الف) فرهنگ سازی و تلاش در جهت ایجاد باورها و مدل‌های ذهنی مطابق با اهداف سرمایه اجتماعی کلان در سطح جامعه، ب) نظارت و کنترل بر انتشار اطلاعات و اخبار ارائه شده توسط رسانه‌های جمعی جهت کاهش اثر اینفودمیک اطلاعات و جلوگیری از ایجاد باورهای متاثر از اخبار جعلی در سطح جامعه، پ) تلاش برای تدوین و اجرای قوانین و مقررات هماهنگ کننده نهادها در جهت ایجاد ساختارهای قدرتمندی از طبقه بندی اجتماعی، ت) رفع ناکارآمدی‌های سیستم بهداشت و درمان از طریق افزایش ظرفیت سیستم بهداشت و درمان و پزشکی و حفاظت از سلامت همگانی و ایجاد برابری بهداشتی، ث) رفع ناکارآمدی سیستم اقتصادی از طریق بررسی سیاست‌های مالی و ایجاد سیستم اقتصادی، ج) جلوگیری از چندپارگی واکنش ملی از طریق معطوف ساختن توجه نهادهای هماهنگ کننده به پیامدهای سرمایه اجتماعی در سطح خرد، متوسط و کلان و ایجاد اعتماد عمومی، چ) بررسی مجدد و همه‌جانبه زیرساخت‌های جامعه و تلاش در جهت برطرف ساختن نواقص و مشکلات، ح) ممانعت از شکل‌گیری فساد سیاسی و نفوذ ایدئولوژی‌های سیاسی در میان نهادهای تدوین‌گر و هماهنگ کننده قوانین و مقررات و مجریان قوانین.

پی‌نوشت‌ها

1. Elsevier	2. Wiley
3. MedRxiv	4. Science
5. cdc	6. Pubmed
7. Low and Middle Income Countries	8. Scheidel
9. Infodemic	10. Sandelowski and Barroso
11. Pubmed	12. cdc
13. Science	14. MedRxiv
15. Wiley	16. Elsevier
17. Google Scholar	18. Google
19. رجوع شود به صفحه ۹	20. High-income country
21. High-income country	22. Foreign direct investment

منابع

- باتمانی، م. ا.، باباشاهی، ج.، یزدانی، ح. ر.، زارعی متین، ح.، اخوان علوی، س. ح.، (۱۳۹۷). ((تبیین ابعاد حرفه‌ای‌سازی مدیریت منابع انسانی: رویکردی فراترکیب))، پژوهش‌های مدیریت منابع سازمانی، ۳۲: ۳۰-۳۸.
- Berchin, I. I., & de Andrade, J. B. S. O. (2020). GAIA 3.0: Effects of the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) outbreak on sustainable development and future perspectives. *Research in Globalization*, 2, 100014.
- Brada, J. C., Kutan, A. M., & Yigit, T. M. (2005). *The effects of transition and political instability on foreign direct investment in ECE emerging markets*. UN.
- Claridge, T. (2004). *Social capital and natural resource management*. Unpublished Thesis, University of Queensland, Brisbane, Australia.
- Chohan, U. W. (2020). *Forecasting the Economic Impact of Coronavirus on Developing Countries: Case of Pakistan*.
- De Vries, C. E., Bakker, B. N., Hobolt, S., & Arceneaux, K. (2020). *Crisis Signaling: How Italy's Coronavirus Lockdown Affected Incumbent Support in Other European Countries*. Available at SSRN 3606149.
- Fernandes, N. (2020). *Economic effects of coronavirus outbreak (COVID-19) on the world economy*. Available at SSRN 3557504.
- Fetzer, T., Hensel, L., Hermle, J., & Roth, C. (2020). *Coronavirus perceptions and economic anxiety*. *Review of Economics and Statistics*, 1-36.
- Fetzer, T., Hensel, L., Hermle, J., & Roth, C. (2020). *Perceptions of Coronavirus Mortality and Contagiousness Weaken Economic Sentiment*. *arXiv preprint arXiv:2003.03848*.
- Hua, J., & Shaw, R. (2020). *Corona virus (Covid-19) "infodemic" and emerging*

- issues through a data lens: The case of china. *International journal of environmental research and public health*, 17(7), 2309.
- Karabag, S. F. (2020). An unprecedented global crisis! the global, regional, national, political, economic and commercial impact of the coronavirus pandemic. *Journal of Applied Economics and Business Research*, 10(1), 1-6.
- Khailaie, S., Mitra, T., Bandyopadhyay, A., Schips, M., Mascheroni, P., Vanella, P., ... & Meyer-Hermann, M. (2020). Development of the reproduction number from coronavirus SARS-CoV-2 case data in Germany and implications for political measures. *medRxiv*.
- Lucchese, M., & Pianta, M. (2020). The Coming Coronavirus Crisis: What Can We Learn?. *Intereconomics*, 55, 98-104.
- Lancastle, N. M. (2020). Is the impact of social distancing on coronavirus growth rates effective across different settings? A non-parametric and local regression approach to test and compare the growth rate. *medRxiv*.
- Muzakki, F. (2020). The Global Political Economy Impact of Covid-19 and The Implication to Indonesia. *Journal of Social Political Sciences*, 1(2), 76-92.
- Mohan, D. (2020). Coronavirus: The great leveller.
- Nicola, M., Alsafi, Z., Sohrabi, C., Kerwan, A., Al-Jabir, A., Iosifidis, C., ... & Agha, R. (2020). The socio-economic implications of the coronavirus pandemic (COVID-19): A review. *International journal of surgery (London, England)*, 78, 185.
- Volpert, V., Banerjee, M., d'Onofrio, A., Lipniacki, T., Petrovskii, S., & Tran, V. C. (2020). Coronavirus—Scientific insights and societal aspects.
- Viens, A. M., & Eyawo, O. (2020). COVID-19: the rude awakening for the political elite in low-and middle-income countries. *BMJ Global Health*, 5(5), e002807.
- Wells, C. R., Sah, P., Moghadas, S. M., Pandey, A., Shoukat, A., Wang, Y., ... & Galvani, A. P. (2020). Impact of international travel and border control measures on the global spread of the novel 2019 coronavirus outbreak. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 117(13), 7504-7509.
- Zimmermann, K. F., Karabulut, G., Huseyin Bilgin, M., & Cansin Doker, A. (2020). Inter-country Distancing, Globalization and the Coronavirus Pandemic. *The World Economy*.

Identifying the components of macro-social capital to deal with outcomes of the corona virus

Fatemeh Jaderan

Hamid Reza Yazdani

Abstract

In the first two decades of the 21st century, the world has witnessed an epidemic of severe respiratory syndromes such as Zika virus, Ebola virus, yellow fever and corona virus. Given the current high mortality rate and the high potential for the corona virus to spread, and because of its overall impact on communities, there is a broad consensus that the corona virus is the greatest challenge to humanity since world War II. Corona virus has raised countless questions at all levels. Therefore, the present study aimed at identifying the components of macro-social capital to deal with the consequences of Corona virus. We studied the research literature using a qualitative meta-synthesis analysis method. The statistical population were articles and reports on corona virus that was published in 2020. The databases included “Science”, “CdC”, “Pubmed”, “Elsevier”, “wiley”, “medRxiv”. The method of data analysis was open coding, that focused on selected articles concerned with corona virus. The initial codes were extracted, which were classified into 86 basic codes, 15 concepts and 5 categories. The results indicate that the five categories of macro social capital that has to be dealt with as outcome of the corona virus are ‘social system efficiency’, ‘global solidarity’, ‘health system efficiency’, ‘economic system efficiency’, ‘political system efficiency’

Keywords :Social capital, Corona virus, Social structure, economic structure, political structure.